उरांव तथा गैर उरांव समुदायका विद्यार्थीको प्राथमिक तहमा सहभागिता र शैक्षिक उपलब्धि
एक तुलनात्मक अध्ययन

त्रिभुव विश्वविद्यालय शिक्षाशास्त्र संकाय, शैक्षिक योजना
तथा व्यवस्थापन विभाग स्नातकोत्तर
तहको आवश्यकता पुरा
गर्नको लागि प्रस्तुत
शोधपत्र

शोधकर्ता
भीम वहादुर कार्की
क्याम्पस रोलनं ७५
परीक्षा रोल नं. १००३२
त्रि.वि.वि.रजिष्टेशन नं. १३२५६-९५

प्रस्तुत
महेन्द्र रत्न वहुमुखी क्याम्पस
इलाम
२०६८

तालिका सूचि

पेज नं.

तालिका १. टागनडुब्बा र तोपगाछी गा.वि.स.को अध्ययन क्षेत्र भित्रका ५-९ वर्ष प्राथमिक उमेर समुह) उमेर समुहका उरांव तथा गैर उरांव वाल वालिकाको विवरण २६

तालिका २. टागनडुब्बा र तोपगाछी गा.वि.स. अध्ययनक्षेत्र भित्रका प्राथमिक तहमा उरांव तथा गैर उरांव विद्यार्थी भर्नाको सहभ २७

तालिका ३. टागनडुब्बा र तोपगाछी गा.वि.स. को अध्ययन क्षेत्रभित्रका उरांव र गैर उरांव समुदायका बालबालिकाहरूको विद्यालय छाड्ने अवस्था३२

तालिका ४.उरांव र गैर उरांव बालबालिकाको २०६६ सालको प्राथमिक तहको शैक्षिक ३५

तालिका ५. उरांव र गैर उरांव बालबालिकाको २०६७ सालका प्राथमिक तहको शैक्षिक उपलब्धि ३६

तालिका ६.प्राथमिक तहमा नेपाली, अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयको उरांव र गैर उरांव बालबालिकाको सहसम्बन्ध ३८

तालिका ७.उरांव र गैर उरांव बालबालिकाको २०६७ सालको प्रा.वि. तहको वार्षिक उपस्थिती

त्रिभुवन विश्वविद्यालय
त्क्ष्द्यजगख्ब्ल गल्क्ष्खभ्चक्ष्तथ

महेन्द्ररत्न बहुमुखी क्याम्पस, इलाम

Mahendra Ratna Multiple Campus
Ilam

शैक्षिक योजना तथा व्यवस्थापन विभाग

Educational Planning and Management Department

पत्र संख्या
चलानी नम्बर
Ref No.

सिफारिस-पत्र

उरांव तथा गैर उरांव समुदायका बालबालिकाको प्राथमिक तहमा सहभागिता शीर्षक राखी स्नातकोत्तर तह (एम.एड.) दोस्रो वर्षका विद्यार्थी भीमबहादुर कार्कीले मेरो निर्देशन, सल्लाह र सुझावको आधारमा तयार पार्नु भएको यस शोधपत्रलाई मूल्याङ्कनका लागि विभाग समक्ष सिफारिस गर्दछु ।

मिति: २०६८/०५/२९

____
बद्रीप्रसाद फुँयल
(शोधनिर्देशक)

त्रिभुवन विश्वविद्यालय
TRIBHUVAN UNIVERSITY
महेन्द्ररत्न बहुमुखी क्याम्पस, इलाम
Mahendra Ratna Multiple Campus
Ilam

शैक्षिक योजना तथा व्यवस्थापन विभाग
Educational Planning and Management Department

पत्र संख्या
चलानी नम्बर
Ref No.

स्वीकृति - पत्र

तपशिलका हामी हस्ताक्षरकर्ताहरुले स्नातकोत्तर उपाधिको आवश्यकता परिपूर्तिका लागि भीमबहादुर कार्कीले प्रस्तुत गरेको **उरांव तथा गैरउरांव समुदायका बालबालिकाको प्राथमिक तहमा सहभागिता** शीर्षकको शोधपत्रको मूल्याङ्कन गरी स्वीकृत गरेका छौं ।

शोधमूल्याङ्कन समिति

१	सह-प्राध्यापक राजेन्द्र कुँवर	विभागीय प्रमुख	....
३	उप-प्राध्यापक बद्रीप्रसाद फुँयल	शोध निर्देशक	....
२	उप-प्राध्यापक नारायणप्रसाद अधिकारी	बाह्यपरीक्षक	....

मिति: २०६८/०६/०७

प्राक्कथन

प्रस्तुत अध्ययन उरांव तथा गैरउरांव समुदायका वालवालिकाको प्राथमिक तहमा सहभागिता शिर्षकमा यो शोधकार्य तयार पारिएको हो । यस शोधकार्यमा उरांव तथा गैर उरांव समुदायका विद्यार्थीहरूको प्राथमिक तहमा सहभागिता तथा शैक्षिक उपलब्धि र अभिभावक आफ्ना वालवालिकाको शिक्षाप्रतिको धारणाको तुलनात्मक अध्ययन गर्ने प्रयास गरिएको छ ।

यस शोधपत्र तयार गर्ने क्रममा अध्ययनको शुरुदेखि अन्तसम्म निर्देशन गर्ने शोधनिर्देशक आदरणिय गुरु उप-प्रध्यापक वद्रीप्रसाद फुयल प्रति कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु । मलाई यो अवस्थासम्म पुऱ्याउने त्रिभुवन विश्वविद्यालय, महेन्द्र रत्न बहुमुखी क्याम्पस, शैक्षिक योजना तथा व्यवस्थापन विभागका, इलामका विभागिय प्रमुख सह प्रध्यापक राजेन्द्र कुव□रप्रति म आभार व्यक्त गर्दछु । साथै वेलावेलामा सल्लाह, सुझाव र प्रेरणा प्रदान गर्ने मेरा आदरणिय गुरु उप-प्रध्यापक गंगा पौडेल, उप-प्रध्यापक गोविन्द निरौला, शिक्षण सहायक केशरजंग मगर प्रति म निकै आभारी छु । उहांहरूको अमुल्य सहयोग मेरो जीवनको प्रत्येक क्षणमा अविष्मरणीय हुनेछ ।

यो शोधकार्य तयार गर्दा तथ्यांकहरू संकलन गर्न सहयोग गर्ने विद्यालयका प्र.अ.हरू, जिल्ला शिक्षा कार्यालय-झापा, जिल्ला विकास समिति झापा, शिक्षा मन्त्रालय, केन्द्रिय पुस्तकालय-कीर्तिपुर, केन्द्रिय तथ्यांक विभाग-काठमाडौ, CERID, विद्यार्थीहरू, शिक्षकहरू तथा अभिभावकहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । अध्ययन वातावरण मिलाइदिने मुमा मन माया कार्की, श्रीमती सीता कार्की र छोरी युना कार्की तथा समयमा कम्प्युटर टाइप गरिदिने सारदा सुब्बा समेतलाई धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

अन्त्यमा, मेरो जीवनलाई शिक्षित, सार्थक वनाउन तन, मन र धन दिएर साहस र जांगर वटुलिदिने मेरा मातापिता सहित सम्पुर्ण परिवारप्रति सधै ऋणि रहने छु ।

भीम बहादुर कार्की

शोधसार

प्रस्तुत अध्ययन उरांव तथा गैर उरांव वालवालिकाको प्राथमिक तहमा सहभागिता विषयमा गरिएको हो । यस अध्ययनको मुख्य उद्देश्य उरांव र गैर उरांव समुदायका वालवालिकाको प्राथमिक तहमा भर्ना स्थिती पत्ता लगाउने ,विद्यालय छाडने दर पत्ता लगाउन, शैक्षिक उपलब्धि स्तरको तुलना गर्ने साथै शैक्षिक उपलब्धिमा प्रभावपार्ने तत्वहरुको खोजी गर्ने रहेको छ । त्यसैले प्रस्तुत अनुसन्धानमा उरांव तथा गैर उराव समुदायका विद्यार्थीहरूको प्राथमिक तहमा सहभागिता, तिनीहरूको शैक्षिक उपलव्धि, अभिभावकको शिक्षाप्रतिको धारणा तथा परिवारमा वाल-वालिकाको अवस्थाको तुलनात्मक अध्ययन गर्ने यस उद्देश्य राखिएको थियो ।

यस अध्यनमा परिणात्मक र गुणात्मक दुवैको प्रयोग गरिएको थियो । उपयुक्त उद्देश्य पुरा गर्नका लागि झापा जिल्लाको टागनडुब्बा र तोपगाछी गा.वि.स. भित्रका दुई दुई वटा सार्वजनिक विद्यालय लिइएको थियो । अन्तरवार्ताको लागि सम्वन्धित प्रत्येक विद्यालयवाट कक्षा १-५ सम्म अध्ययन गर्ने प्रत्येक कक्षाबाट २ जनाका दरले १० उरांव र १० जना गैर उरांव विद्यार्थी गरी जम्मा ८० जना र छनौटमा परेका विद्यालयहरूका ५ जनाका दरले प्रत्येक विद्यालयबाट पर्ने गरी जम्मा २० जना अभिभावक छनौट गरिएको थियो । वालवालिकाको भर्ना, विद्यालय छोड्ने, विद्यालय उपस्थिति) शैक्षिक उपलव्धि सम्वन्धि तथ्यांक संकलन गर्न फारम तयार पारिएको थियो भने अभिभावक, प्र.अ.,शिक्षक,वि.व्य.स. अध्यक्ष र विद्यार्थीका लागि अन्तवार्ताको लागि प्रश्नावली तयार पारिएको थियो । प्राप्त तथ्यांक लाई मल्टिपल वार डायग्राम र सहसम्वन्धको गुणांक गणना गरि निकालिएको छ ।

प्रस्तुत अनुसन्धानवाट गैर उरांव विद्यार्थीहरूको तुलनामा उरांव समुदायका विद्यार्थीहरूका अभिभावक प्राय अशिक्षित, कमजोर आर्थिक अवस्था भएका कारण सार्वजनिक प्राथमिक विद्यालयमा विद्यार्थी भर्ना कम तथा विद्यालय छोड्नेको संख्या बढिरहेको पाइयो । तर गैर उरांव समुदायका विद्यार्थीहरूका अभिभावक शिक्षित, उनिहरूको आर्थिक अवस्था राम्रो र थोरै सन्तान भएकाले आफ्ना वालवालिकाको शिक्षा प्रति चेतनशिल रहेको पाइयो । फलस्वरुप उरांव समुदायका विद्यार्थीको तुलनामा गैर उरांव समुदायका विद्यार्थीको विद्यालय उपस्थिति बढि रहेको पाइयो । प्रायजसो उरांव समुदायका अभिभावकको मुख्य पेशा कृषि भएका कारण उनीहरूका वालवालिकाले घरायसी काममा बढि सघाउनुपर्ने भएकाले उरांव समुदायका विद्यार्थीको शैक्षिक उपलव्धि गैर उरांव समुदायका विद्यार्थीको तुलनामा कम रहेको पाइयो । टागनडुब्बा र तोपगाछी गा.वि.स. मा संचार, यातायातको राम्रो विकास नभएकाले गर्दा विद्यालयमा वालवालिका पठाउनुपर्छ भन्ने कुरामा

भिन्नता देखिएको छ । तर विविध कारणहरूले गर्दा उरांव वालवालिकाहरू विद्यालय वाहिर रहेका पाइयो ।

उरांव वालवालिकाको प्राथमिक तहमा सहभागिता वृधि गर्नका लागि सरकारी निति नियमको निर्माण र कार्यन्वयन तहमा कडाइ गर्नु पर्नै, छात्रबृति लगायन अन्य प्रोत्साहन कायृक्रम संचालन गर्न लगाउनु पर्ने देखियो । शिक्षकहरुले समुह कृयाकलाप गर्न लगाई प्रयोगात्मक विधिको प्रयोग गरि शिक्षण गर्नु पर्छ। उरांव अभिभावकलाइ छुटै शैक्षिक चेतना सम्बनधि कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्छ । उरांव बालबालिकाको शैक्षिकस्तर उकास्ने थप कार्यक्रम ल्याउनु पर्छ । सरकार बाट प्राप्न हुने विभिन्न सुविधाको अवसर उरांव वालवालिककालाई दिनूपर्छ ।

संक्षिप्त रूप

के.त.वि	□	केन्द्रिय तथ्यांक विभाग
गा.वि.स.	□	गांउ विकास समिति
जि.शि.का	□	जिल्ला शिक्षा कार्यालय
प्र.अ.	□	प्रधानाध्यापक
प्रा.वि.	□	प्राथमिक विद्यालय
मा.वि.	□	माध्यमिक विद्यालय
शै.स.	□	शैक्षिक सत्र
क्षे.शि.नि.	□	क्षेत्रिय शिक्षा निर्देशनालय
त्रि.वि.वि.	□	त्रिभुवन विश्वविद्यालय
MoE	-	Ministry of Education

सन्दर्भ ग्रन्थसूचि

अर्याल, भोजेन्द्र (२०६७). ***मानवशास्त्रमा सैद्धान्तिक दृष्टिकोणहरू.*** ज्ञान कुञ्ज प्रकाशन कीर्तिपुर, काठमाण्डौं ।

केन्द्रिय तथ्यांक विभाग (२०५९) ***. राष्टिय जनगणना प्रतिवेदन .***२०५८काठमाडौं के.त.वि.।

खनाल, पेशल (२०६०). ***शैक्षिक अनुसन्धान पद्धति.*** काठमाडौंः स्टुडेण्ट्स् बुक्स पब्लिसर्स एण्ड डिष्टिव्युटर्स, कीर्तिपुर ।

घिमिरे, गोमा (२०६१).***सामुदायिक र संस्थागत माध्यमिक विद्यालयमा छात्राहरूको सहभागिता*** .अप्रकाशित शोधग्रन्थ, त्रिभुवन विश्वविद्यालय, कीर्तिपुर ।

नेपाल अधिराज्यको संविद्यान-२०४७ . ***जनसुविद्या प्रकाशन*** , **काठमाडौं** ।

नेपाल, हरि (२०६३).***उरांव तथा गैर उरांव समुदायका विद्यार्थीको प्राथमिक तहमा सहभागिता र शैक्षिक उपलब्धि .***अप्रकाशित शोधपत्र, त्रिभुवन विश्वविद्यालय, कीर्तिपुर ।.

भट्टचन, कृष्णबहादुर (२०६१).***मेची देखि महाकालि सम्म.*** आदिवासी जनजाति प्रतिस्ठान, काठमाडौ ।

भट्टराई, बुद्धिराम (२०६१). *प्राथमिक विद्यालयमा दलित वालवालिकाहय्को शिक्षामा सहभागिता.* अप्रकाशित शोधग्रन्थ, त्रिभुवन विश्वविद्यालय, कीर्तिपुर ।

रेग्मी, शैलेन्द्र (२०५९). *गुरू□ र कुमाल जातिको गणित विषयको उपलब्धिको तुलनात्मक अध्ययन.* अप्रकाशित शोधपत्र, त्रिभुवन विश्वविद्यालय कीर्तिपुर ।

शर्मा चिरनजिवी र शर्मा निर्मला (२०६६) ***.शिक्षाका आधार.*** एम.के. पब्लिर्सश एण्ड डिस्ट्रि व्यूटर्स भोटाहिटी, काठमाण्डौ ।

शाह, आर. के . (२०६६) ***.जनसंख्या अध्ययन.*** एकता बुक्स डिस्ट्रिव्यूटर्स प्रा.लि. काठमाडौ ।

शैक्षिक तथ्यांक (२०६०). ***शिक्षा मन्त्रालय शिक्षा विभाग तथ्यांक महाशाखा*** ।

शाह, वौवालाल (सन् २०००). ***स्नातकोत्तर तहको विभिन्न जातिय समुहको गणित विषयको उपलव्धिको तुलनात्मक अध्ययन .*** अप्रकाशित शोधपत्र, त्रिभुवन विश्वविद्यालय, कीर्तिपुर ।

Adhikari, Tej Prasad (1999). ***Fertility behaviour of Jhangar, an indigenous group of Nepal.*** Unpublished Master's thesis, Tribhuvan University, Kritipur.

CERID (1991). ***A study on Droupout in Primary*** Education. Kathmandu: CERID

CERID (1987). ***An inquiry into the causes of primary school droupouts in rural areas***. Kathmandu:

CERID (1997*). **Gender and Secondary Education.*** Kathmandu:

CERID (1988 AD) ***. An inquiry into the causes of primary school droupouts in rural areas***. Kathmandu.

CERID (1984), ***Determinants of Educational Participation in Rural Nepal***. Kathamndu: CERID.

Education and Training of Rural Women in Asia and The Pacific-2002. Asian Productivity Organization (APO),

Ghimire, Cholakanta(2000). ***A study on cognitive and perceptual development of 5 years old children.*** Unpublished Master's thesis, Tribhuvan University,Kritipur.

Ghimire, J.(1997). ***A study on enrollement of girls at primary level in Dhankuta and Nuwakot districts.*** Unpublished Master's thesis, Tribhuvan University, Kritipur.

Koirala, Bidyanath(1996). ***Schooling and the Dalit of Nepal: A case study of Bunkote Dalit Community***. Alberta: University of Alberta.

Pokharel, Santa (1999). ***School enrollment of girl child in rural Nepal.*** T.U., Kritipur

RIDA (1991). ***The status of girl child in Nepal***. A survery report prepared for HMG/MLD and UNICEF

RIDA (1976). ***Accessibility to educational opportunities in remote areas.*** Kathmandu: RIDA

Shrestha, Bijaya (1981 AD). ***A study of the pattern of parental guidance and supervision on the school performance of the eight grade.*** Unpublished Master's thesis, Tribhuvan University, Kritipur.

अनुसूची-१

प्र.अ. का लागि प्रश्नावली

प्र.अ. को नाम :   विद्यालयको नाम :

१. तपाईंको विद्यालयमा विद्यार्थी उपस्थिति नियमित छ ?

२. तपाईंको विद्यालयमा अंग्रेजी शिक्षकको उपस्थिति नियमित छ ?

३. समय तालिका अनुसार अंग्रेजी शिक्षकले पठन पाठन गर्नु हुन्छ ?

४. समय तालिका अनुसार पठन पाठन गरे नगरेको कसरी जानकारी लिनुहुन्छ ?

५. व्यवस्थापन समितिले विद्यालयप्रतिको जिम्मेवारी पुरा गरेका छन ?

६. विद्यालयमा विद्यार्थी छात्रवृतिको व्यवस्था छ कि छैन ?

७. अंग्रेजी शिक्षकलाई के कस्तो सेवा सुविधा दिनु भएको छ ?

अनुसूची- २

विद्यालय व्यवस्थापन समितिको अध्यक्षका लागि प्रश्नावली

अध्यक्षको नाम : विद्यालयको नाम :

१. तपाईंको विद्यालयमा शिक्षक नियमित विद्यालयमा उपस्थित हुन्छन् ?

२. विषयगत शिक्षकको विशेषता के कस्ता छन ?

:

३. शिक्षकको कक्षा अवलोकन गर्नु भएको छ ?

४. विद्यार्थीहरूको सिकाइ उपलव्धी कस्तो छ ?

५. राम्रो शिक्षण गर्ने शिक्षकको कसरी मूल्यांकन गर्नु हुन्छ ?

६. अनियमित हुने र राम्रो शिक्षण नगर्ने शिक्षकको कसरी मूल्यांकन गर्नु हुन्छ ?

७. शिक्षकहरूलाई विद्यालयले के कस्तो सेवा सुविधा दिएको छ ?

अनुसूची - ३

विद्यार्थीका लागि प्रश्नावली

विद्यार्थीको नाम : विद्यालयको नाम::

१. तिमी विद्यालयमा नियमित आउँछौ ? नआउँदा के कारणले आउँदैनौ ?

२. शिक्षक विद्यालयमा नियमित उपस्थित हुन्छन ? शिक्षक नभएको बेला के गर्ने गर्छौ ?

३. शिक्षकहरू विद्यालयमा आएको दिन ४५ मिनेट पुरा पढाउनु हुन्छ ? यदि हुन भने के गर्नुहुन्छ ?

४. शिक्षकले नियमित गृहकार्य दिनुहुन्छ ?

५. शिक्षकले नियमित गृहकार्य जाच्नु हुन्छ ?

६. नबुझेको कुरा तिमिले शिक्षकलाई सोध्छौ ?

७. तिमिहरु दिनै गृहकार्य गर्छौ ? गर्दैनौ भने के कस्ता समस्या भएमा गर्दैनै ?

८. तिमिलाई आवस्यक पर्ने कपि कलम वुवा आमाले समयमै ल्याइदिनु हुन्छ ?

अनुसुची–४

शिक्षकको लागि अर्न्तवार्ता प्रश्नावली

विद्यालयको नामः ठेगानाः

शिक्षकको नामः शिक्षकको शिक्षण अनुभवः

शैक्षिक योग्यताः

१ के विद्यार्थीहरु समयमै विधालय आंउछन् ? आउँदैनन् भने कुन जातिका विद्यार्थीहरु ढिलो आंउछन् ? उरांव वा गैर उरांव

२ वालवालिकालाई विधालयमा सहभागि/प्रवेश गराउन कुनै कार्यक्रमहरु गर्ने गर्नु भएको छ कि ? छ भने के–के हुन् ?

३ कक्षाकोठामा उरांव विद्यार्थीहरुको उपस्थिति र कियाकलाप सन्तोषजनक छ/छैन ? छैन भने किन त्यस्तो भएको होला ?

४ विद्यालयमा उरांव विधार्थीहरु न्युन छन् ? छन् भने किन ?

५ उरांव विद्यार्थीहरुको शैक्षिक उपलव्धि सन्तोषजनक छ ? छैन भने कुन–कुन कारणले उनीहरुको शैक्षिक उपलव्धिमा प्रभाव पारेको होला ?

६ तपाईले शिक्षण गर्नु भएको विषयमा विद्यार्थीको शैक्षिक उपलव्धि कस्तो छ ? सन्तुष्ठ हुनुहुन्न भने किन ?

७ विद्यार्थीहरु कपि, कलम, तथा गृहकार्य गरेर विद्यालय आंउछन् ? आउँदैनन् भने किन ?

८ विद्यार्थीहरुको शैक्षिक उपलव्धि सुधार गर्न अभिभावकले कतिको सहयोग गर्दछन् ?

९ विद्यार्थीहरुलाई अतिरिक्त कियाकलापमा कतिको सहभागि गराउनुहुन्छ ?

१० उरांव तथा गैर उरांव विद्यार्थीको शैक्षिक उपलव्धिमा फरक छ ? छ भने के कारणले होला ?

अनुसुची-५

अभिभावकहय्को लागि अर्न्तवार्ता प्रश्नावली

अभिभावकको नामः — छोरा/छोरी संख्याः
शैक्षिक योग्यताः — छोराः
पेशाः — छोरीः

१. छोराछोरीलाई विद्यालय पठाउनु भएको छ ? छ भने कति छोरा/छोरी र छैन भने किन ?

२. छोराछोरीलाइ प्राथमिक तहमा पढाउन वार्षिक कति खर्च गर्नु हुन्छ ? छोराछोरीलाइ पढाइमा आर्थिक समस्या भोग्नु भएको छ कि ? छ भने के गर्ने विचार गर्नु भएको छ ।

३. तपाईको घरवाट विधालय कति टाढा छ ? विधालय धैरै टाढा भएर छोराछोरी विद्यालय पठाउन गार्हो भएको त छैन ?पढाइमा आर्थिक समस्या भोग्नु भएको छ कि ? छ भने के गर्ने विचार गर्नु भएको छ ?

४ छोराछोरीलाइ घरायसी काममा लगाउनुहुन्छ ? लगाउनु हुन्छ भने विद्यालयमा सधै र समयमा पठाउनु हुन्छ ?

५ उनीहय्को कस्तो किसिमको आवश्यक्ता वढि मात्रामा पुरा गरिदिनुहुन्छ र किन ?

६ तपाईको छोराछोरीले प्राप्त गरिरहेको शिक्षावाट तपाई सन्तुष्ठ हुनुहुन्छ ? हुनुहुन्न भने किन ?

७ घरमा छोराछोरीलाइ पढ्ने वातावरण मिलाउनु भएको छ ? छैन भने विद्यालय गएर मात्र छोराछोरीले गुणस्तरिय शिक्षा पांउछन् त ?

८ छोराछोरी पढ्ने विद्यालयमा वर्षभरिमा कति पटक जानुहुन्छ ? जानुहुन्न भने किन ?

९ छोराछोरीलाइ पढ्नको लागि अति आवश्यक सामाग्रीहय् कपि,कलम,किताव किनीदिनु भएको छ ? छैन भने तपाईको छोराछोरी कपि, कलम, किताव विना कसरी पढ्छन् त ?

अनुसुची–६

५–९ वर्ष उमेर समुहका उरांव तथा गैर उरांव वालवालिकाको संख्या

जिल्लाः–

गा.वि.स.ः–

गा.वि.स.	जाति	केटा	केटि	जम्मा
टागनडुब्बा	उरांव			
	गैर उरांव			
तोपगाछी	उरांव			
	गैर उरांव			

अनुसुची–७

विद्यार्थीहय्को औषत उपस्थिति फारम

जिल्लाः–
गा.वि.सः–
वडा नं.ः–

विद्यालयको नामः–
वर्षः–

महिना	विद्यालयमा पढाई भएको दिन	जाति	लिङ्ग	कक्षा					
				१	२	३	४	५	जम्मा
वैशाख		उरांव	केटा						
			केटी						
कार्तिक		गैर उरांव	केटा						
		उरांव	केटी						
जेष्ठ		उरांव गैर	केटा						
		उरांव	केटी						
मंसिर		गैर उरांव	केटा						
		उरांव	केटी						
असार		उरांव गैर	केटा						
		उरांव	केटी						
पौष		गैर उरांव	केटा						
		उरांव	केटी						
श्रावण		उरांव गैर	केटा						
		उरांव	केटी						
माघ		गैर उरांव	केटा						
		उरांव	केटी						
भदौं		उरांव गैर	केटा						
		उरांव	केटी						
फाल्गुण		गैर उरांव	केटा						
		उरांव	केटी						
असोज		उरांव गैर	केटा						
		उरांव	केटी						
चैत्त		गैर उरांव	केटा						
		उरांव	केटी						
		गैर उरांव	केटा						

अनुसुची–८

विद्यार्थी भर्ना फारम

विद्यालयको नामः–

ठेगानाः–

साल	विधार्थी	कुल भर्ना					अन्तिम परिक्षामा सम्मिलित					विधालय छोड्ने विधार्थी संख्या				
		कक्षा					कक्षा					कक्षा				
		१	२	३	४	५	१	२	३	४	५	१	२	३	४	५
२०६६	उरांव															
	%															
	गैर उरांव															
	%															
कुल																
२०६७	उरांव															
	%															
	गैर उरांव															
	%															
कुल																

अनुसुची–९

कक्षाकोठा अवलोकन फारम
(रूजु सुचि)

उरांव तथा गैर उरांव विद्यार्थीहरुको कक्षाकोठा क्रियाकलापमा सहभागिता हेर्नका लागि तयार पारिएको अवलोकन फारम

विद्यालयको नामः– गा.वि.सः–
कक्षाः– वडाः–

सि.नं.	विद्यार्थी क्रियाकलाप	उरांव विद्यार्थी	गैर उरांव विद्यार्थी
१	कक्षामा ध्यान दिएर सुन्छ।		
२	विषयसंग सान्दर्भिक प्रश्न सोध्छ।		
३	शिक्षकले सोधेको प्रश्नको उत्तर दिन्छ।		
४	छलफलमा सहभागी हुन्छ।		
५	शिक्षकले दिएको निर्देशन पालना गर्छ।		
६	कक्षा कार्य गर्छ।		
७	गृहकार्य गरेर ल्यांउछ।		
८	अन्य विधार्थीसंग मिलेर बस्छ।		
९	कपि, कलम, किताव लिएर स्कुल आंउछ।		
१०	समयमा स्कुल आंउछ।		
११	अतिरित्त क्रियाकलापमा भाग लिन्छ।		
१२	कक्षामा अनुशासनमा बस्छ।		
१३	शिक्षकले पढाएको कुरा नोट गर्छ।		

१४	नबुझेको कुरा तुरून्तै सोध्छ।		
१५	अरू विद्यार्थीसंग मिलेर काम गर्छ।		

अनुसुची–१०

विद्यार्थीहय्को शैक्षिक उपलव्धि फारम

विद्यालयको नामः

सालः-
कक्षाः-

क.सं.	विद्यार्थीको नाम	उपलव्धि अंक				उमेर	अभिभावकको पेशा
		नेपाली	अंग्रेजी	गणित	विज्ञान		
१							
२							
३							
४							
५							
६							
७							
८							
९							
१०							
११							
१२							
१३							

अनुसुची–११

विद्यार्थीको औषत उपलब्धि फारम

विद्यालयको नाम: साल:

कक्षा:

क्र.सं.	जाति	औषत उपलब्धि अंक			
		नेपाली	अंग्रेजी	गणित	विज्ञान
१	उरांव विद्यार्थीहरू				
२	गैर उरांव विद्यार्थीहरू				

अनुसुची-१२

उरांवहरू प्रमुख रूपमा वसोवास गर्ने १० जिल्ला र तिनीहरूको जनसंख्या निम्न अनुसार दिइएको छ ।

सि.नं.	जिल्ला	पुरुष	महिला	कुल
१	सुनसरी	११११६८	११४२४	२२५९२
२	मोरङ्ग	६६८३	६५१५	१३१९८
३	झापा	९५६	१०४४	२०००
४	सिरहा	६०९	५६८	११७७
५	पर्सा	५५०	५२५	१०७५
६	धनुषा	५२८	४९४	१०२२
७	वारा	२१२	२१९	४३१
८	महोत्तरी	६०	४९	१०९
९	उदयपुर	३३	५९	९२
१०	रौतहट	३७	३४	७१

श्रोत- केन्द्रिय तथ्यांक विभाग, राष्टिय जनगणना प्रतिवेदन २०५८ (काठमाडौ- के.त.वि. र जि.वि.स. झापा)

अनुसूची-१३

झापा जिल्ला तथा टागनडुब्बा र तोपगाछी गा.वि.स.मा जातिगत जनसंख्या विवरण

समुह	उरांव	गैर उरांव	जम्मा
झापा	२००० (०.२४)	८३३६४३ (९९.७६५)	८३५६४३
टागनडुब्बा	८८५ ४.८२	१७४७३ (९५.१८५)	१८३५८
तोपगाछी	६५७ (३.४२५)	१८५५३ (९६.५८५)	१९२१०

श्रोत- जि.वि.स. झापा

अनुसूची-१४

नेपाली विषयको औसत प्राप्ताङ्कको उरांव र गैर उरांव समुदायका बालबालिकाको सहसम्बन्धको गुणाङ्कको गणना

विद्यालयको नाम	उरांव ९ह०	गैर उरांव ९थ०	हद्द	थद्द	हथ
डिल्लीराज मा.वि.	32	40	1024	1600	1280
सिमलवाडी नि.मा.वि.	33	36	1089	1296	1180
सरङ्गपाडा मा.वि.	33	38	1089	1444	1254
कालीका प्रा.वि.	30	34	900	1156	1020
जम्मा	$\sum x = 128$	$\sum x = 148$	$\sum x^2 = 4102$	$\sum y^2 = 5496$	$\sum xy = 4734$

सूत्र अनुसार

$$r = \frac{N\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

$$= \frac{4 \times 4734 - 128 \times 148}{\sqrt{[4 \times 4102 - (128)^2][4 \times 5496 - (148)^2]}}$$

$$18936 - 18944$$

अनुसूची-१५

अंग्रेजी विषयको औसत प्राप्ताङ्कको उरांव र गैर उरांव समुदायका बालबालिकाको सहसम्बन्धको गुणाङ्कको गणना

विद्यालयको नाम	उरांव ९ह०	गैर उरांव ९थ०	हद्द	थद्द	हथ
डिल्लीराज मा.वि.	26	30	676	900	780
सिमलवाडी नि.मा.वि.	28	33	684	1089	924
सरङ्गपाडा मा.वि.	24	30	576	900	720
कालीका प्रा.वि.	22	27	484	729	594
जम्मा	$\sum x = 100$	$\sum x = 120$	$\sum x^2 = 2520$	$\sum y^2 = 3718$	$\sum xy = 3018$

सुत्र अनुसार:

$$r = \frac{N\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

$$= \frac{4 \times 3018 - 100 \times 120}{\sqrt{[4 \times 2520 - (100)^2][4 \times 3718 - (120)^2]}}$$

अनुसूची-१६

गणित विषयको औसत प्राप्ताङ्कको उरांव र गैर उरांव समुदायका बालबालिकाको सहसम्बन्धको गुणाङ्कको गणना

विद्यालयको नाम	p/f+j (x)	u}/ p/f+j (y)	x2	y2	xy
डिल्लीराज मा.वि.	26	33	676	1089	858
सिमलवाडी नि.मा.वि.	23	34	529	1156	742
सरङ्गपाडा मा.वि.	28	32	784	1024	896
कालीका प्रा.वि.	27	30	729	900	810
जम्मा	$\sum x = 104$	$\sum x = 129$	$\sum x^2 = 2718$	$\sum y^2 = 41169$	$\sum xy = 3346$

सुत्र अनुसारः

$$r = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

$$= \frac{4 \times 3346 - 104 \times 129}{\sqrt{[4 \times 2718 - (104)^2][4 \times 4169 - (129)^2]}}$$

13384 − 13416

अनुसुची–१७

विज्ञान विषयको औसत प्राप्ताङ्कको उरांव र गैर उरांव समुदायका बालबालिकाको सहसम्बन्धको गुणाङ्कको गणना

विद्यालयको नाम	उरांव ९ह०	गैर उरांव ९थ०	x2	y2	xy
डिल्लीराज मा.वि.	33	34	1089	1156	1122
सिमलवाडी नि.मा.वि.	33	37	1089	1369	1221
सरङ्गपाडा मा.वि.	32	36	1024	1296	1152
कालीका प्रा.वि.	34	33	1156	1089	1122
जम्मा	$\sum x = 132$	$\sum x = 140$	$\sum x^2 = 4358$	$\sum y^2 = 4910$	$\sum xy = 4617$

सुत्र अनुसारः

$$r = \frac{N\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

$$= \frac{4 \times 4617 - 132 \times 140}{\sqrt{[4 \times 4358 - (132)^2][4 \times 4910 - (140)^2]}}$$

$$= \frac{18468 - 18480}{\sqrt{(17432 - 17424)(19640 - 96000)}}$$

$$= \frac{-12}{\sqrt{8 \times 40}}$$

$$= \frac{-12}{\sqrt{320}}$$

$$= \frac{-12}{17.89}$$

$$= -0.67$$